

Kråkerøy Menighetsblad

NR. 2 - SOMMEREN 2017. ÅRGANG 62

INNHold:

Vår nye menighets-
pedagog, s. 4

Y'mens tur til
Monchegorsk,
s. 6-7

Mali i fokus,
s. 12-13

HOLTEVARDEN – et minne fra bronsealderen

Les mer på s. 11

KRÅKERØY MENIGHET

– domkirkens prosti
i Borg bispedømme

Kråkerøy Menighetsblad:

utgis av Kråkerøy Menighet
4 ganger i året.

Redaktør:

Tormod Torp
Mobil: 91 68 13 95
E-post: toto11@online.no
tormod.torp@icloud.com

I redaksjonen:

Steinar Ekvik
Anne Karin Andersen

Adresse:

Kråkerøyveien 148,
1675 Kråkerøy

Telefon:

Tlf. 69 95 98 00

Kontonnr:

0530.26.62500

På nett:

kirkendin.no

E-post:

toto11@online.no

Forsidefoto:

Anne Karin Andersen

Opplag: 4130

Grafisk formgivning:

Sidsel Kristiansen

Trykk:

Møklegaard Trykkeri AS

Menighetens ansatte:

Daglig leder:
Linda Gjemsø
Tlf. 69 95 98 31
E-post:
ligj@fredrikstad.kirken.no

Sogneprest:
Steinar Ekvik
Tlf. 69 95 98 32
E-post:
stei@fredrikstad.kirken.no

Kapellan:
Ole A. Hauglum
Tlf. 69 95 98 33
E-post:
oleh@fredrikstad.kirken.no

Kateket:
Christopher Peattie
Tlf. 69 95 98 36
E-post:
chpe@fredrikstad.kirken.no

Menighetspedagog:
Hanne Holm
Tlf. 69 95 98 35

Kantor:
Unn Birgitte Van der Hagen
Tlf. 69 95 98 34
E-post:
ubvh@fredrikstad.kirken.no

Gravlundsformann:
Kjell Brevik
Tlf. arbeid: 95 91 47 53

Kirketjener:
Geir Tvette
Tlf. 69 95 98 37
E-post:
geitve@fredrikstad.kirken.no

Menigheten på nett:

www.fredrikstad.kirken.no/kråkerøy

Menighets- informasjon:

Menighetskontoret:

Post- og besøksadresse:
Kråkerøyveien 148,
1675 Kråkerøy

Kirkens servicetorg:

Tlf. 69 95 98 00

Givertjeneste til Kråkerøy
Menighet – konto:
1040 61 01377

**Nye åpningstider på
kirkekontoret fra 1.1.2017:**
Tirsdag – torsdag og fredag:
kl 09.00 – 12.00
Onsdag: kl 09.00 – 14.00

Gravlundskontoret:

Post- og besøksadresse:
Kråkerøyveien 148,
1675 Kråkerøy
Mobil: 95 91 47 53

Menighetscenteret:

Du kan bidra til menighets-
centeret ved å støtte
Givertjenesten:
konto nr. 1638.06.14638
Kråkerøy Menighet.
Ønsker du å leie senteret til
jubileum, dåpsfest, minne-
samvær osv, ta kontakt med
menighetskontoret på telefon
69 95 98 31.

Gave til Menighetsbladet:

Ønsker du å bidra til en gave
til Kråkerøy Menighetsblad,
kan dette gjøres til konto:
0530.26.62500

Redaktørens hjørne

Tormod Torp,
redaktør

OM ERASMUS OG LUTHER OG LITT TIL.

Siden det i år er 500 år siden reforma-
sjonen begynte i 1517, da Martin Luthers
95 teser om avlaten ble gjort kjent Alle
helgens aften den 31. oktober, har også
Kråkerøy menighetsblad trykket noen
korte artikler om det som skjedde den
gang. Hovedpersonen selv ante antakelig
ikke hva han ga seg i kast med før han var
midt i et gedigent hurlumhei i en utrolig
blanding av lovprisning og fordømmelse
fordi han våget å stå frem som han gjorde.
Erasmus fra Rotterdam, den desidert mest
respekterte kristne humanist på den tiden,
kritiserte paven for hans håndtering av
spørsmålet om Luther. Vatikanet burde
heller ha lest og studert og kommunisert
med mannen, i stedet for å fordømme ham
og brenne skriftene, mente Erasmus. Han
klarte å skille mellom sak og person.

For en tid siden hadde jeg den glede
å lytte til Anne Enger, tidligere leder i
Senterpartiet og Fylkesmann i Østfold.
I sitt kåseri hadde hun flere gode formulere-
ringer. En av dem var følgende:
«Den kristelige maktkamp står ikke noe
tilbake for den politiske!» Tenk, det sa
hun. Og det var i forbindelse med at
hun selv fungerte som statsminister på
90-tallet, da ansettelse av ny Oslo-biskop,
etter Biskop Aarflot, skulle opp. Da var
det særlig to kandidater som var fremme,
nemlig Odd Bondevik, en slektning av
Kjell Magne Bondevik, og Gunnar Stålsett.
Det var Gunnar Stålsett som ble valgt, og
den strid som oppsto i den forbindelse, er
bakgrunnen for at hun kom med spissfor-
muleringen. I striden var det nok dessverre
mange som ikke klarte å skille mellom sak
og person, og det førte til mange harde
tacklinger, sa hun.

I skoleverket er en av de viktige oppgaver
å forsøke å motivere elevene til å våge å
utvikle egne standpunkter i forskjellige
saker. Å øve dem i samtale, og i diskusjo-
ner etter hvert som de vokser, og å gi dem
støtte til å hevde sin mening, på tvers av
hva andre mener, er en viktig del av den
demokratiske prosess. Til grunn for alt
dette arbeid ligger, blant annet, kravet om

at elevene skal lære å skille mellom sak og
person. Det er ingen lett sak, fordi vi men-
nesker har et følelsesliv, som lett vil prege
oss i forhold til andre mennesker og deres
gjøren og laden. Men nettopp derfor prø-
ver lærerne å øve barna og de unge opp til
å stå for det de mener, og samtidig respek-
tere andre for det standpunkt de velger å
ha, selv om det er helt motsatt av det de
selv står for. Dersom vårt demokrati skal
ha gode livsvilkår, er det av betydning at
den oppvoksende slekt, og samfunnet, for
øvrig, aksepterer demokratiets spilleregler.
En av dem er at vi må skille mellom sak og
person.

I skolen gjør de det de kan for at elevene
skal få dette inn i sin egen personlighets
tanke- og atferdsmønster. Men i samfunnet
ellers må hver og en av oss gå i oss selv, og
spørre: Skiller jeg selv mellom sak og per-
son i det jeg tenker, sier, mener og gjør?

La oss gjøre som Erasmus fra Rotterdam
gjorde i striden rundt Luther og bevare
sakligheten og la personen i fred.
Det vil ha betydning for demokratiets
livsvilkår i vårt samfunn. Lykke til i den
prosessen.

Andakt

Odd A. Andersen

FJELL.

*Fjell er noe vi alle har et forhold til.
Vårt første møte med fjellet var kanskje
å erfare hvor hardt det var å falle på.
Siden har vi kjent den gode følelsen av
å ligge på soloppvarmet svaberg om
sommeren, eller vi har erfart hvor godt
det var å få fast grunn under føttene
når vi kom oss opp etter å ha våget seg
ut på dypt vann for første gang.*

Gjennom livet møter vi hendelser og for-
hold som skaper usikkerhet uro, og noen
 ganger også frykt, men det er slike ram-
mebetingelser livet gir. Vi kan planlegge og
gjøre våre forberedelser for fremtiden, og
det er vi blitt flinke til i dette landet. Men
full kontroll har vi ikke og kanskje er det
godt at det er slik. Vi møter usikker-
heten på ulike områder, i skole og arbeid,
i familie og vennekrets, med tiden også
når det gjelder barn og barnebarn. Mange
har også møtt usikkerheten når det gjelder
egen helse. Alt dette gjør at vi søker etter
og ønsker et fast fundament i livet, vi tren-
ger fast grunn under føttene.

Kråkerøy kirke er bygd av store, solide
granittblokker. De formidler noe fast og
urokkelig. På side 209 i Kråkerøyboka
kan vi lese om de åtte mennene, flere av
dem stenhuggere, som samlet seg til felles
bønn på det som skulle bli den nye kirkens
grunnmur. Stenhugger August Andersens
fortalte senere i et brev til tidligere sokne-

prest Dietrichson at de ba om at de alltid
fra dette sted måtte få høre Guds hellige
ord. Det var fundamentet både for det nye
kirkebygget og for folks liv.
I Matteusevangeliet 7. kapittel, versene
24-27 snakker Jesus om hvor viktig det
er å bygge huset sitt på fjell og ikke på
sand. Regn og storm sto mot huset, men
fordi det var bygd på fjell, ble det stående
i uværet. Det er ikke en beretning om at
livets virkelighet ikke ville nå huset med
sine stormkast, men om at fundamentet
var der, og det holdt.

For meg, med mine nesten 70 år, de fleste
på denne øya, er det å ha et fundament for
livet som ikke bare er forankret i meg og
mitt, en tro som bærer gjennom usikkerhet
og uro både i liv og død, av uvurderlig
verdi. Granittkirken på øya vår står der
den dag i dag. Her forkynnes Guds gode
budskap om det trygge fundamentet så å si
hver søndag gjennom hele året. La oss gå
dit og få næring for troen vår!

Her er vår nye menighetspedagog!

HANNE HOLM heter vår nye menighetspedagog, og hun har en allsidig og fargerik bakgrunn. Hun traff mannen sin, Espen, under tjeneste i sivilforsvaret. Hun har vært danseinstruktør i leikarringen, "Peer Gynt", i Lillestrøm. 14 år gammel brakte dette henne til det tidligere Jugoslavia i et oppdrag for UNICEF. Som lokallagsleder i Skedsmo bygdeungdomslag har hun også vært med på å arrangere NM i ploying.

Hanne forteller om en flott oppvekst på det lille stedet, Leirsund, i Skedsmo kommune. Hun er enebarn med foreldre som formidlet trygge og klare verdier. Her gikk hun på søndagsskole på Vennely bedehus og fikk være mye ute i frisk luft. Gleden over å få være mye utendørs har hun bragt med seg videre. Hun og mannen hennes bor på Holm på Kirkøya. Her har Espen vokst opp, og her vil de gjerne at barna deres skal få de samme mulighetene til friluftsliv og et liv på landet, som foreldrene har hatt.

Hanne er utdannet barnepleier og hun utdannet seg videre som førskolelærer. Hun har også videreutdanning i spesialpedagogikk. Hun har arbeidet med førskolebarn på ulike nivåer. De siste årene har hun arbeidet i virksomheten "Jonas" som støtte- og spesialpedagog. Her har hun arbeidet med barn med ulike syndromer og barn med nedsatt hørsel som har bruk for et støttespråk for å kunne kommunisere med andre.

Den nye menighetspedagogen er opp-tatt av at det skal være en plass til alle i trosopplæringen. Barn skal få komme som de er. Forskjeller kan være med på å gjøre livet rikere. Derfor blir det en viktig oppgave å legge forholdene til rette for at alle skal få finne sin plass i ringen.

Først i august tar hun for alvor fatt på jobben. Hun gleder seg til det. Nye utfordringer er hun ikke redd for. Det skal bli morsomt å få være sammen barn i ulike aldre i en annen sammenheng enn hun har vært til nå.

Folkekirken ikke lenger statskirke

Fra årsskiftet er ikke lenger Den norske kirke en statskirke. Som medlem i Den norske kirke vil du merke lite til endringen. Endringene betyr mest for de ansatte.

De rundt 500 000 medlemmene i Den norske kirke i Borg (her setter jeg inn medlemmer i avisenes nedslagsfelt) vil som tidligere kunne delta i gudstjenester i sin lokalkirke, bidra som frivillige i kirkens diakonale arbeid og delta i lokalkirkens mangfoldige kulturtilbud. Medlemmene vil fortsatt få samme gode service og bli møtt med respekt og verdighet i livets store høytider enten det er dåp, konfirmasjon, vigsel eller begravelse. Barna deres vil få samme omfattende tilbud om opplæring i den kristne tro gjennom opplevelser, aktiviteter og arrangementer i lokalkirken sin. Bibelen vil fortsatt leses, tolkes og forkynnes på samme måte i Den norske kirke som fram til årsskiftet.

Det siste hundreåret har staten overført stadig nye ansvarsområder til organer for Den norske kirke. I 1920 fikk vi menighetsråd, deretter fulgte innføring av bispedømmeråd i 1933. I 1934 ble Bispemøtet formalisert og i 1984 ble Kirkemøtet opprettet. Ny kirkelov som blant annet regulerer forholdet mellom kommunen og menighetene, kom i 1996. I mai 2012 ble Grunnloven endret og folkekirken ble et faktum.

Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten. Grunnloven paragraf 16. Frem til årsskiftet har arbeidet med å overføre oppgaver og ansvar fra staten til kirken pågått for fullt. Fra 1. januar i år er Den norske kirke et selvstendig rettssubjekt med Kirkemøtet som øverste organ. Det var nødvendig siden det ikke lenger er naturlig at biskoper, proster og prester er stat-

lige embets- eller tjenestemenn eller at Kirkerådet og bispedømmerådene fortsatte som statlige forvaltningsorganer. Kirkemøtet har overtatt det meste av den myndigheten som tidligere lå i statsforvaltningen, og er det øverste representative organet for det nye rettssubjektet Den norske kirke. Folkekirken skal fortsatt finansieres av staten, og forholdet mellom Den norske kirke og kommunene er uendret.

Folkekirken er en demokratisk og mangfoldig kirke. Alle medlemmer kan fortsatt stille til valg og påvirke utviklingen i Den norske kirke ved å stemme ved kirkevalget. Da velges menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet. Folkekirken er til forskjell fra foreningskirken en kirke for alle uavhengig av om troen er sterk, svak eller uklar. Dåpen er eneste grunnlag for medlemskap. Motivene for å ville tilhøre folkekirken må være mangfoldige slik vi mennesker er mangfoldige. Tilhørigheten kan knyttes til respekt for historien og tradisjoner, tilslutning til verdier og trosinnhold, behov for en himmel over livene sine og religiøs lengsel, eller ønsket om å bidra til lokalsamfunnets viktigste identitetsmarkør gjennom hele lokalsamfunnets historie. Ingen motiver er bedre enn andre i folkekirken.

Skillet mellom stat og kirke betyr ikke at forholdet er over. Forholdet mellom stat og kirke vil fortsatt være en viktig relasjon i det norske samfunnet. I det livsyns åpne, flerkulturelle norske samfunnet er Den norske kirke en majoritetskirke med om lag 73 % av befolkningen som medlemmer. Kunnskap om religion og religionens betydning er avgjørende for utvik-

lingen av et bærekraftig, flerkulturelt samfunn. Folkekirken har en viktig rolle i forme det nye Norge gjennom å vedlikeholde og fornye den norske verdi – og kulturarven og samtidig skape god dialog med nye trossamfunn og religioner. Folkekirken spiller en konstruktiv og kritisk rolle i å utforme det flerreligiøse samfunnet med ulike kulturtradisjoner som del av fellesskapet. Den evangelisk lutherske folkekirkes verdier og idealer om rettferdighet, maktfordeling og alle menneskers likeverd har vært og vil fortsatt være avgjørende for utviklingen av det norske samfunnet. Vi håper at kommunene og andre organisasjoner vil verdsette og fortsette å bruke folkekirken aktivt som samfunnsaktør fremover.

Kirkens kall og oppgave overfor folk og land videreføres. Visjonen til folkekirken er «mer himmel på jord». Folkekirken er en annerledes organisasjon, det er ingen typisk forening, ingen organisasjon ledet av en generalsekretær eller direktør. Kirken er både et lokalt, nasjonalt og globalt fellesskap, en bygning og et oppdrag. Den norske kirke har ikke blitt Herre i eget hus 1. januar 2017, Kirkens Herre er den samme i 2017 som i år 100 og i 1964. Det er Gud som er Kirkens Herre. Vi vet hvordan Gud er fordi Gud ble mennesket i Jesus fra Nazareth. Jesus viser oss at vi kan ha tillit til at Gud er kjærlighet og møter all slags mennesker med nåde og velsignelse. Det har vært kirkens oppdrag å formidle, og gi rom i bygninger og fellesskap for dette budskapet til alle tider og på alle steder, både i ord og handling. Slik vil det fortsatt være.

MONCHEGORSK

Y'mens-klubben i Monchegorsk fyller 25 i år. I den anledning fikk klubben besøk av vennskapsklubben på Kråkerøy. Monchegorsk ligger på Kolahalvøya ikke langt fra Murmansk i Russland.

Turen startet grytidlig lørdag morgen 6. mai. Fra Gardemoen gikk flyturen til Kirkenes og deretter gikk ferden videre med buss til Monchegorsk. I Monchegorsk var det minusgrader, snøvær og kald vind. Men varmen i velkomsten vi ble møtt med, var det ikke noe å utsette på.

Vi hadde noen travle dager foran oss. Det var gudstjeneste i den russisk-ortodokse kirken søndag. Det var møter med barn på søndagsskole, førskole og skole. Vi besøkte museer, barnebibliotek og kunstutstillinger. Spesielt må jeg nevne den store jubileumsfesten, hvor vi også fikk møte klubbmedlemmer fra andre klubber.

En stor opplevelse var også å få delta på Seiersdagen som feires til minne om at freden kom til Russland 9. mai 1945. Utstyrt med sløyfer, flagg og røde nelliker fikk vi være med i den store paraden som ledet fram til minnesmerket over de falne under den andre verdenskrig.

Men det som gjorde det sterkeste inntrykket, var de mange møter med mennesker i Monchegorsk. Samtaler med barn som viste at barn i Russland er nokså like barn i Norge. Lange samtaler rundt et middagsbord, hvor det var helt tydelig at vertskapet hadde gjort sitt ytterste for at gjestene skulle ha det bra. Midt på bordet hadde de gjerne pyntet med norske flagg.

Feiring av Seiersdagen. Etter minnemarkeringen vil russerne samle sine nære og kjære rundt seg til et langt og godt måltid.

På søndagsskole i Monchegorsk

Hos denne hyggelige familien fikk vi servert middag søndag kveld

På besøk på en skole inne i en militærforlegning i Monchegorsk. Elevene var barn av de ansatte på forlegningen

Det som ble sagt, var en god blanding av skjemt og alvor krydret med litt allsang og resitasjon av dikt. En stor del av den voksne befolkningen i Monchegorsk snakker ikke engelsk, men når viljen til kommunikasjon er til stede, finnes det løsninger. En av de norske deltakerne fikk den ide å skrive det han ville si på mobilen sin. Via internett ble teksten oversatt til russisk. Det ble svært vellykket. Da han kom hjem, lå det en e-post og ventet på ham fra hans nye russiske venn.

Bilde til høyre: Feiringen av Y's Mens-klubbens 25 år. Vi har kommet til desserten.

Russiske og norske venner klar til feiring av 9.mai.

Kranser og blomster ble lagt ned på monumentet over de falne under andre verdenskrig

Martin Luther og hans familieliv.

Martin Luthers foreldre hadde store planer for sin sønn. Han var antakelig det eldste, levende barn de hadde. Hans og Margarethe Luder, som foreldrene het, hadde et klart ønske om at Martin skulle studere juss og få en god karriere i det offentlige liv. Slik ville han være i stand til å forsørge sine gamle foreldre i deres alderdom, som en slags pensjon.

faren la stor vekt på å gi gutten en god skoleing, mer enn han selv hadde fått. Martins fettere på morsiden, kom fra familien Lindemann, en rådmannslekt med høyere status enn familien på farsiden. Johann og Kaspar Lindemann, studerte henholdsvis juss og medisin på universitetet og begge gjorde stor karriere. Dermed ville ikke Hans Luder legge listen lavere for sin sønn Martin. Han skulle få sin universitetsutdannelse slik fetterne hans fikk. Dette gikk vel og bra helt til sommeren 1505. Da var Martin ferdig med sin generelle utdannelse og skulle begynne med jusen. Han hadde ikke studert juss i mer enn et par måneder, da han etter en kort visitt hjemme hos foreldrene, på tilbakeveien kom utfor et veldig tordenvær ved Stotternheim den 2. juli. Han ble slått i bakken av et lynnedslag og ropte i angst: «Hjelp St. Anna, jeg vil bli munk!» 14 dager senere, den 16. juli, samlet han sine venner til en avskjedsfest, og om morgenen den 17. juli banket han på klosterporten hos Augustinerordenen i Erfurt.

Det var et hardt slag for faren og moren, som antakelig allerede hadde utpekt en brud for ham. Men Martin sto på sitt og ble munk da han var 22 år gammel. Først 20 år senere sto han overfor spørsmålet om ekteskap, 42 år gammel i 1525.

Allerede natten til påskesøndag i 1523 flyktet 12 nonner fra Cistercienserklosteret Marienthron ved Grimma. Skjult under presen-

Martin og Katharina Luther

ningene på vognmannen Leonhard Koppes hestevogn forlot de i all hemmelighet klosteret og vendte «tilbake til verden». At de ble nødt til å skjule seg i sildetønner, er lite sannsynlig, og det er i hvert fall ikke belegg for det i kildene. Vognmannen, som kjente Martin Luther, kjørte rett til Wittenberg. Det gikk greit å få de fleste av kvinnene enten gift, eller sendt hjem til deres tidligere familie, siden det ikke manglet prester som ville gifte seg.

Bare en av de tolv nonnene var det vanskelig å få plassert. Hun het Katharina von Bora. Hun var en fattig kvinne, riktignok fra landadelen, som var blitt plassert i klosteret i 4-5 års alderen og hadde i 1515 avlagt det evige løfte som nonne. Hun hadde derfor ingen opplevelse av familieliv. Luther og hans medarbeidere kom med flere tilbud om ekteskap også for henne, men hun sa nei. Hun hadde nok satt seg i hodet at hun ville kapre reformatoren selv. Hun var en overbevist tilhenger av hans lære. Det endte med at Luther ga etter og giftet seg med henne, til hans medarbeideres store overraskelse og manges ergrelse. Bryllupet ble feiret i all enkelhet

hjemme i «det sorte kloster». Dette skjedde jo på det verst tenkelige tidspunkt under bondekrigen i 1525 hvor tusener av bønder ble slaktet ned på slagmarken. Folk følte at det ikke akkurat var tiden for fest, og derfor reagerte mange på at Martin ville nyte livets gleder mens folket led. Til og med Philip Melanchton skrev brev, hvor han ga uttrykk for hvor upassende det var. Han trodde at nonnene hadde klart å tenne ilden i den gode mannens indre, og hadde fått ham i sitt garn.

At Luther giftet seg fordi han var forelsket i Katharina, kan man knapt si. Han nevnte selv at han hadde hatt tre kvinner på hånden, og Katharina var ikke den han likte best. Men like fullt utviklet forholdet seg til et varmt og kjærlig ekteskap, mye takket være Katharinas sterke personlighet og hennes evne til å matche de behov Luther trengte å få oppfylt for å få familiens liv til å henge sammen. Hun ga tidlig uttrykk for at hun «ville vende doktoren til noe annet, så han gjør som jeg vil ha det!» Dette vekket raskt ondsvinet sladder, både i og utenfor hans egen krets. Katharina hadde både økonomisk sans og evner til å styre

husholdningen, mens Luther selv aldri hadde befattet seg med penger. Som munkeprofessor hadde han aldri hatt lønn, og han tok heller ikke noe for sine bøker eller for sin undervisning. Han hadde fått det han trengte i klosteret. Men nå som han hadde giftet seg, kom behovet for en husholdning. Han og Katharina fikk stilt klosteret, som nå var tomt for munk, til disposisjon som bolig. Byrådet hadde stilt 20 gylden til disposisjon for ekteparet, og Kurfyrst Johan, som nettopp hadde overtatt etter sin nylig avdøde bror Fredrik, ga dem 100 gylden. Også erkebiskop Albrecht av Mainz hadde sendt dem 20 gylden som bryllupsgave, noe Luther selv ville avvise, men som Katharina tok imot likevel.

Dessuten hadde kurfyrsten satt hans årslønn til 200 gylden, siden han nå ikke lenger virket som munkeprofessor. Men denne inntekten var på langt nær nok til å dekke husholdningsutgiftene i «Lutherhaus.» Katharina hadde hendene fulle, med flere ansatte, både kokkepikene, svinedreng og andre. Hun hadde innredet atskillige rom for studenter, som både bodde og spiste hos henne for betaling. I kjelleren brygget hun øl som det gikk betydelige mengder av. Familien fikk også tilsendt naturalia fra forskjellige hold. Blant annet sendte danskekongen hver år en tønne med smør og en tønne med sild som bidro til husholdningen. Martin Luther selv hadde ikke greie på penger, så det overlot han til sin kjære «Kathe», som etter hvert klarte å gjøre Luther haus til den største eiendommen ved siden av Kunstneren Cranach, som også hadde apotek ved siden av sin malervirksomhet. I 1542 ble Hjemmet deres verdsatt til mer enn 7000 gylden. Det var mye i Wittenberg på den tiden. Katharina ble baktalt for sin sterke innflytelse i hjemmet, og Luther selv var engstelig for hvordan det ville gå hvis han selv døde og hun ble enke. Derfor avtalte han med gode venner at de måtte beskytte henne dersom det skulle gå slik at hun ble alene.

Ved siden av alt det hun gjorde hver dag for å holde den store hushold-

ningen i gang og hjulene i sving, fikk Katharina også 6 barn. I 1526, året etter at de giftet seg, fikk hun Johannes eller Hans, som han ble kalt. Han ble døpt av Johannes Bugenhagen og ble oppkalt etter ham. I 1527 fikk hun Elisabeth, som døde 9 måneder gammel, til foreldrenes store sorg. Heldigvis fikk hun en pike til i 1529, Magdalena, eller Lenchen, som hun ble kalt. Hun ble Luthers yndlingsdatter og en stor trøst i deres liv, etter Elisabeth som gikk bort så tidlig. men også hun døde bare 13 år gammel, og det kom nok Luther aldri over. I 1531 fikk Katharina Martin, og i 1533 fikk hun Paul. Til sist fikk hun Margarete i 1534. Hun opplevde også en abort, hvor hun var døden nær.

Magdalena Luther

Vi må nevne at Katharina til Luthers 57 års fødselsdag i 1540, fikk laget en flott inngangsportal som gave til sin mann. Hun hadde selv tegnet det og fikk hugget ut Lutherrosen i steinen i portalen. Det ble han veldig glad for, og det forteller også noe om hvor høyt hun respekterte sin mann.

I Familien Luther hjem var musikk og sang en viktig del. Luther spilte lutt, og familien sang. Hans barneoppdragelse var nok streng og lignet mye på det han selv opplevde i sin oppvekst, i hvert fall når det gjaldt guttene.

De ble holdt i strammere tøyer enn jentene, og faren hadde store forventninger til deres atferd. Johannes begynte studiene tidlig, men da han slo inn på med juss, sa faren at han nok skulle finne en galge å henge ham i hvis han gjorde det. Men Han gjorde alvor av jus-studiet og ble etter hvert rådmann, akkurat det Martin Luthers egen far hadde villet at han selv skulle gjøre. Den eneste som valgte teologi, var Martin. Om det var etter press fra faren, eller om han gjerne ville oppfylle farens ønsker om det, er ikke godt å vite. men han ble aldri ferdig med studiene, og han fikk heller aldri noen stilling. Han døde i 1565, 34 år gammel. Paul, derimot, studerte medisin, og han ble livlege i flere fyrstehus og ble høyt respektert.

Den yngste gjorde som faren ønsket og giftet seg med en god mann og fikk ni barn. Det var kanskje slik faren tenkte seg kvinnenes rolle den gang. Det var også flere barn som fikk vokse opp i Lutherhaus, nieser og nevøer som ble foreldreløse tidlig. Luther holdt streng kustus, og en gang en nevø hadde vært i byen og gjort streker, vanket det ris og juling. Når han var på reise, tenkte han alltid på å kjøpe med noe godt til barna sine, og han skrev kjærlige brev til dem og Katharina. Da han i 1530 satt på borgen Coburg, mens Melanchton og andre var på Riksdagen i Augsburg, sendte Katharina med et maleri av Magdalena, som Lucas Cranach malte. Det hengte han opp og fant stor trøst i det, hvor han satt alene. så barna var glade i sine foreldre, og foreldrene var like glade i barna, og på Luthers siste ferd i februar 1546, hvor han skulle megle mellom grevebrødrene i Mansfeld, fulgte de tre brødrene med på ferden, til trøst, hjelp og støtte for den syke faren. Her hadde nok Katharina en finger med i spillet. Både Johannes (20), Martin (15) og Paul (13) var rundt ham i denne kristiske fasen i hans liv. Det forteller noe om samhold i familien. De fikk alle være vitne til sin fars dødsleie i Eisleben, byen hvor han både ble født, døpt og til sist døde den 18. februar 1546. Men det er en annen historie.

Arven fra Hans Nielsen Hauge

HimalPartners sommerstevne 2017 er på Haugetun folkehøgskole i Fredrikstad i tiden 20. - 23. juli. Tema: «Elsket først» (1. Joh. 4.19).

TEKST: TERJE HOLMEDAHL/HIMALPARTNER – FOTOS: HIMALPARTNER

Når HimalPartner (tidligere Tibetmisjonen) inviterer til stevne i «Haugeland», vil det merkes i programmet.

Lørdag 22. juli kl. 12.45 – 14.30: Hagueseminar
«Hvordan Hauge fant balansen mellom ord og handling» ved Svein Høiden.
«Hvordan kan Hauges etikk være relevant i utviklingsland?» ved Jørn Lemvik.

Det ligger an til å bli noen spennende musikkgjester og flere vil delta i en samtale etter innledningene. Svein Høiden har vært ordfører i Rolsvøy og har de seinere årene engasjert seg mye i kulturlivet i Østfold, ikke minst i arven etter Hauge. Jørn Lemvik er generalsekretær i Digni og sitter som leder av Kirkelig Fellestråd i Oslo.

Bibeltimholder fra England

HimalPartner (tidligere Tibetmisjonen) er en liten og nyskapende misjonsorganisasjon innenfor Den norske kirke. Hvert år inviterer de til sommerstevne på en Folkehøgskole. I år er det Haugetun i Fredrikstad. Bibeltimholder i år er tidligere generalsekretær i United Mission to Nepal, Mark Galpin fra England. Han vokste opp i en misjonærfamilie i Vest-Afrika og kom til England som 11-åring. Sammen med familien, som også kommer til Haugetun, arbeidet han 14 år i Nepal. Mark er utdannet innenfor landbruksutvikling.

Familiestevne

Arrangementet er et familiestevne. Søskenparet Barbro og Andreas (født Høyland) vil morgen og kveld samle barn og voksne til alle-sammen-møter. De vil og være med i barne-opplegget.

Jan Ørnulf Melbostad og Mathias Hagen utgjør hus-orkesteret på piano og saksofon. Lørdag kveld inviterer de til nattjazz, en intimkonsert etter kveldsmøtet. De er også med under talkshowet lørdagskvelden, der sokneprest Svein Helge Rødahl er vert. Biskop Atle Sommerfeldt er med på åpningsmøtet torsdagskvelden.

Himalayatorg

Det blir Himalayatorg i Fredrikstad, Sarpsborg og flere steder i dagene før stevnet. Det blir det også lørdag ettermiddag, like etter Hagueseminaret. Der blir det mange kreative aktiviteter.

For detaljert program; se www.himalpartner.no.

TEKST / FOTO: ANNE KARIN ANDERSEN

HOLTEVARDEN

På Kråkerøys høyeste punkt, 67 m.o.h., ligger Holtevarden. På toppen troner en gravrøys i fra bronsealderen som er 16 meter bred og 3 meter høy.

Den gang, da havet sto mye høyere, og Kråkerøy var delt opp i små holmer og skjær, måtte det ha vært en praktfull utsikt fra røysen mot sjøen. I dag skjuler vegetasjon mye av utsikten. Gravrøysa på Holtevarden har vært plyndret og ødelagt opp gjennom historien, men ble restaurert på 1930-tallet. Vi får håpe den får være fred og at den bevares som et minnesmerke for dem som kommer etter oss.

Sannelig, er det fortidsminner som har krav på vår respekt og pietet, så er det bronsealderens gravrøys. Omsorgen for den døde og slitet med graven er et minnesmerke over både kjærlighet, tro og arbeidsvilje. La stenene ligge i fred, og er noen falt ned, så legg dem på plass med ærbødighet!
(Erling Johansen).

Opp gjennom tidene har noen hatt en annen forklaring på steinrøysen på toppen av fjellet. Det het seg at det bodde et troll oppe på fjellet. For moro skyld lekte trollet noen ganger seg med å kaste svære kampesteiner

ned fra fjellet. Dette skulle forklare de store stenene man finner tilsynelatende tilfeldig her og der ved foten av fjellet.

Kilder: Kråkerøy – en østnorsk kystbygd – 1957, Kråkeøy.net ved Roger Kjellvik og Eventyrlige Østfold - redaktør Torill Stokkan

HER FOR deg

Cathrine	Bjørnar	
Terje	David	Jarle

Borge Begravelsesbyrå
Ellen Margareth Bye
Tlf. 69 34 53 35
Biveien 21, 1658 Torp
emargarb@online.no

Fredrikstad Begravelsesbyrå
Klemet Johansen Etabl. 1885
Telefon hele døgnet: 69 31 30 62
Veunveien 51, 1613 Fredrikstad
www.fredrikstadbeg.no
E-post: post@fredrikstadbeg.no

17. MAISANG PÅ BJØRNEBY

Mandag 8. mai feiret vi både frihetsdagen 8.mai og grunnlovsdagen 17. mai på en gang i Bjørneby borettslag. Det var pyntet til fest med flotte servietter med norske flagg og løpere i norske farger i rødt, hvitt og blått. Lysene som var tent hadde også norske farger. Beboerne strømmet til i god tid før det skulle begynne kl.15.00. Gerd og Solveig, som står for arrangementet og bespisingen var i full gang med å røre i potetstappen på kjøkkenet, og de deilige pølsene lå og trakk seg i vannet.

For den som kommer utenfra, er det en fryd å møte dette positive miljøet. Alle hilser vennlig og smiler og ler og prater i vei med hverandre. Da pianisten ankommer, kjenner han varmen velle mot seg i dobbelt forstand. man kan ikke lufte på begge sider, fordi det for noen er fare for å bli syke ved gjennomtrekk, og det ønsker ingen. Men den menneskelige varme som du møter i gnistrende øyne og varme smil og håndtrykk, må bare oppleves. Gerd åpner med å si at vi i dag må synge den nye nasjonalsangen tre ganger, slik at den sitter. Det er natur-

ligvis alle enige i. «Det går et festtog gjennom landet» er en feiende frisk sang /marsj som vant konkurransen ved 200 års jubileet i 2014. Når pianisten slår an tonen, stemmer alle i så det ljoemer i lokalet. Vi har flere flotte sangere som deltar i møtet, og det merkes at stemmene drar stemningen høyt i været. Etter den sangen må vi synge minst to til før maten serveres ved bor-dene. Fine 17.maisanger som den eldre generasjon kunne utenat, men som dagens ungdom ikke lenger kan synge. «Vi ere en nasjon vi med» og andre vakre sanger synges visst ikke lenger, verken i 17. maitog eller ellers. Men på Bjørneby kan alle sammen synge tekstene, og vi merker at det gløder i sinnet hos dem som deltar i vår 17.maifest. Så kommer Solveig og Gerd og deres hjelpere med pølses og potetstappe. Pølsene smaker utrolig godt, og potetstappen er hjemmelaget god. Det serveres hele tiden til alle er mette. Snakker om service og god stemning. Pianisten ble også nødet til å spise med, og fikk plass ved bordet til flere av beboerne. Praten gikk om gamle dager og minner fra årene som gikk,

og dessuten om hvor deilig det er å bo på Bjørneby. Kan vi ha det bedre, sa de. Vi savner ikke stedet hvor vi bodde tidligere. Det var fint for noen år siden å bo der vi bodde, men nå har vi det mye bedre her på Bjørneby. Nei, vi savner ingen ting. Da middagen var fortært, måtte vi synge flere sanger. Kom mai du skjønne milde, og Fagert er landet, Blant alle lande og menuetten i mai, ja, flere med. ingen ble trette av å synge, og det lød så vakkert for den som satt og hørte på mens han spilte.

Så sier Gerd at vi må synge sangen vår som er nr. 35. Men den kunne pianisten ikke spille. Da sa alle at nå skal vi synge sangen for pianisten, slik at han kan lære den! og det gjorde de til gagns. Det lød så vakkert og klokke-rent når de sang:

*Den siste rosen sto i kveldens blå
da hun den siste sommerfuglen så.
Og rosen sa: Nå er vår sommer slutt
og mine kronblad strøs for stormen ut.*

Med sine fire vers forteller sangen hvor vakkert livet er og kan være, men også hvor forgjengelig det er, og hvor fort det går. Kanskje ikke så rart at beboerne på Bjørneby kaller det for den faste sangen sin. De har lært den livskunst å glede seg over dagen i dag, siden morgendagen er ukjent for oss alle.

Bjørneby borettslag består av 42 leiligheter og et bokollektiv med tre boliger, til sammen 45 enheter. Boligene er bygget rundt et atrium, som nærmest er parkmessig anlagt. Alle leilighetene har veranda og lett adkomst via en av de to heisene. Borettslaget har også et stort fellesrom med fullt utstyrt kjøkken, som blir benyttet til ulike arrangementer og tiltak for beboerne. Et riktig trivelig sted for våre eldre, sentralt beliggende ved Kråkerøyveien.

Husk Tween Time kick-off for 6-7 klasse, 25.august kl.18.00–20.30!

Klubbkveld med leker, konkurranser, deilig mat, quiz og skumringsstund. Gratis!

Påmeldingsfrist 23.august kl.12!

Enten du har vært med før eller du er helt ny til Tween Time, må du melde deg på! Siden vi har matservering er det viktig å vite hvor mange som kommer. Meld deg på via nettsiden: www.kirken.no/krakeroy.

Fredager i høst: 25.08, 20.10 og 24.11. Alle samlinger på menighetscenteret kl.18-20.30. Velkommen!

Kontakt: Hanne Holm
ligj@fredrikstad.kirken.no

Velkommen til Krøllekveld!

Ta med et kosedyr og bli med på Krøllekveld m/ tegn til tale.

Vi synger, leser, leker, tegner, forteller og spiser.
Påmelding og mer informasjon på nettsiden (påmeldingsfrist onsdag 23. august).
www.kirken.no/krakeroy

Datoer: fredag 25/8, 28/9, 20/10 og 24/11.

Tid: kl.16.30 - 17.30 (pølseservering fra 16.00-16.30, gratis)

Sted: Kråkerøy menighetscenter

Kontakt: Hanne Holm – ligj@fredrikstad.kirken.no

JØLSTAD
begravelsesbyrå
Fredrikstad og omegn

Benjamin Nordling

Svein Åge Johansen

Hans K. Helgesen

Birgit Groth

Vakttelefon 69 130 130 (24t)
Farmannsgate 10

www.jolstad.no Lokaleid Begravelsesbyrå

MALI I FOKUS

Politisk situasjon

For 5 år siden kom Mali i fokus i norske nyheter. Da var det militærkupp i landet og ekstreme islamistgrupper greide å okkupere 60 % av landet i nord og danne en egen stat hvor de innførte sharia-lovgiving. De kristne opplevde regelrett forfølgelse, og alle kirker i nord ble jevnet med jorden. Alle norske misjonærer ble evakuert fra landet. Da opprørerne nærmet seg hovedstaden, grep Frankrike inn. Og ved hjelp av franske soldater greide de å ta tilbake landet og jage de islamske ekstremistene inn i ørkenen hvor de nå gjemmer seg. Nå er det FN-soldater som vokter grensen mot ørkenen. Også norske soldater har vært stasjonert der. Men Mali er det farligste landet å ha FN-soldater i. Allerede i år er 77 av dem drept av ekstremister.

Det er nå valgt ny regjering, men den er svak og lar seg lett friste til korrupsjon. På overflaten virker det rolig i landet, men av og til slår ekstremistene til med både kidnapping og drap. En del av Normisjonens misjonærer er reist tilbake til Mali, men de må tegne krigsforsikring før de drar. Det sendes ikke ut familier med barn. NMS/ Frikirken har et misjonærpar i hovedstaden, men det er for utrygt å reise tilbake til det opprinnelige arbeidsfeltet i øst-Mali.

På besøk i en fulanerleir

KORTE FAKTA OM MALI:

- Et av verdens fattigste land.
- 4 ganger så stort som Norge i flatemål.
- Halve landet består av ørken.
- 16,4 millioner innbyggere med over 30 forskjellige språk og folkegrupper.
- 4,7 millioner lesekyndige.
- 98% muslimer, 153.300 kristne.
- Levealder 52 år.

De misjonærene som er reist tilbake, sier at de føler seg trygge, men de må alltid være litt på vakt. I hovedstaden møter de ofte på væpnet politi som patruljerer i gatene. De merker også at det er flere kvinner som kler seg i heldekkende plagg, noe som var svært sjelden å se for få år siden.

Humanitær situasjon

Mali regnes som et av verdens fattigste land og er avhengig av bistand. Næringslivet er stort sett basert på

jordbruk og er helt avhengig av at det kommer nok regn. I fjor fikk enkelte steder god avling, mens i andre deler av landet var det tørke. At det er stadig krig og konflikter hjelper ikke på situasjonen. Men hittil i år har de intern greid å avhjelpe de stedene der det har vært vanskelig med mat. Et annet problem er at det er vanskelig å få arbeide og at ungdommene ikke ser noen fremtid i Mali. Derfor drar ungdommene i flokker for å søke lykken i Europa. Mange dør på tur

gjennom ørkenen og på farlig ferd over Middelhavet i de overfylte båtene vi har sett på TV. Enkelte landsbyer er nesten tømt for ungdommer og de fleste av dem hører ingen fra noe mer. Nå har en av ungdommene i kirka startet en bevegelse: «Ikke å dra over havet». Han prøver å skape arbeidsplasser, slik at ungdommene ser det er mulig å bli heime og finne måter på å livnære seg der. Dette ser Normisjonen på som et viktig tiltak og prøver derfor å støtte opp om denne bevegelsen.

Kirke og menighet

Da Santalmisjonen begynte sitt arbeid i Mali i 1981, hadde de som visjon for arbeidet å starte selvstendige kirker, ikke la den bli avhengig av vestlig bistand, men la den fra første stund greie å stå på egne ben. Og nå når det er så usikkert med misjonærenes tilstedeværelse videre, er det mer viktig enn noensinne. Misjonen ønsker fremdeles å være tilstede for å styrke kirken, spesielt gjennomoversettelse av Bibelen til kasonke og malinke-språket. Fulanerne har allerede NT oversatt til sitt språk. Det er de tre folkegruppene Normisjonen arbeider blant. Likedan i utrusting av ledere slik at de kan bygge og lede nasjonale menigheter.

Midt i en vanskelig tid, er det gledelige ting som skjer: På grunn av at ikke sender ut misjonærer med barn til Mali, ble de som var tenkt dit, plassert i Senegal, ikke langt fra Mali-grensa. Her kom de til en folkegruppe som aldri hadde hørt evangeliet og som snakker nesten helt det samme språket. Så når døra ble stengt i Mali for disse to familiene, så åpnet det seg ei ny i Senegal. I Mali skjer det også gledelige ting. I hovedstaden ble det døpt 25 stykker 1. påskedag. I Bafoulabe hadde de ungdomsleir i påska, og på leiren ble 21 ungdommer døpt. En av de nylig heimkomne misjonærene som nettopp besøkte Østfold, fortalte at like før de dro heim, kom det en delegasjon fra en landsby i nærheten av dem, som

de aldri hadde besøkt. Han sa at 40 stykker i landsbyen ville bli døpt fordi en kristen hadde kommet dit og vitnet for dem. «Her er det åpne dører og rike muligheter, og motstanderne er mange.» (1. Kor, 16,9.)

Hilsen fra Adama Bah

Adama hilser så masse til Kråkerøy Menighet og takker for forbønn. Sist jeg hørte fra han, var han litt lei seg, fordi Normisjonen ville skjære ned støtten til fulaniarbeidet. Fulanerne er jo nomader og drar på vandring med dyra sine. Her er ikke de store flokker som kommer, men en og en blir lagt til menigheten. I påska viste de Jesusfilmen med tale på fulani, og mange kom for å høre. Adama fortsetter med å utdanne lærere til å drive med leseopplæring i nomadeleirene der fulanerne bor. Han fortsetter også med å lage kristne radioprogrammer som sendes på 10 nærradioer hver uke. Han er nesten selvlært og veldig flink til dette. Derfor har han også undervist på Bibelskolen slik at de som går der skal lære å produsere radioprogrammer på de to andre folkegruppene som Normisjonen arbeider blant.

Takk for:

Åpne dører for evangeliet. Alle de som er blitt døpte i påska. De nye misjonærene i Senegal og mulighetene som har åpnet seg der.

Kirkemusikere

Skriveøvelser

Adama produserer radioprogrammer

Be for:

Den politiske situasjonen i landet. Trygghet for misjonærene Adama Bah og det arbeidet han gjør.

 INSTALLATØREN GRUPPEN
www.installatoren.as - tlf. 4000 21 22

Gravstener, og andre produkter i sten - lokalprodusert
JM JOHANSEN
MONUMENTHUGGERI AS
Skjebergv. 206, 1743 Klavestadhaugen. Tlf. 69 16 36 33
Ring oss, vi sender katalog. Hjemmeside: www.johansenmonument.no

FONUS.no
BEGRAVELSESBYRÅ
Gravsten og stearbeid.
stort utvalg.
Faste, lave priser.
www.fonus.no

Råde • Mosseveien 60 • Tlf. 69 28 59 17
Grålum • Tuneveien 97 • Tlf. 69 14 34 70
Rolvøy • Svaneveien 3 • Tlf. 69 35 40 20
Moss • Gudes gt. 2 • Tlf. 69 25 36 00

Slekters gang 2/17

DØPTE

30.04.17
Annabell Westly Lindberg

14.05.17
Emma Lillehjem
Lotte Lillehjem

21.05.17
Casper Michelsen Lorentzen
Cornelius Bye

25.05.17
Petter Schaug Kaalen

VIGDE

Helene Brattbakken og Geir Tvete

DØDE

Alfhild Evelyn Edvardsen	1922
Siri Beathe Larsen	1960
Margot Synnøve Utter	1920
Irma Korneliussen	1921
Ella Kristine Nilsen	1928
Rita Olsen	1945
Finn Arild Kristiansen	1949
Aage William Ørmen	1946
Ståle Gundrosen	1968
Jan Magne Wiik	1957
Johan Kristian Mikkelsen	1920
Kai Jensen	1948
Jon Rolf Vik Buskoven	1920
Terje Nygård	1942
Erling Baardsen	1925
Ole Roald Nilsen	1937
Øivinn Molteberg	1947

Småstoff

Kråkerøy menighet har fått NYE NETTSIDER!

Besøk oss på kirken.no/krakeroy

Fortell oss gjerne hva du ønsker å lese om på siden.
Vi blir også glade for tips om forbedringer.

Velkommen til Kråkerøy kirke!

Gudstjenester i tiden framover
- Alle begynner kl. 11:00, hvis intet annet står -

04.06.17	Pinsedag	Hauglum Dåp og nattverd
05.06.17	2. pinsedag	Solliheimen
11.06.17	Treenighetssøndag	SKAPERVERKETS DAG Vi deltar i Gamlebyen
18.06.17	2. søndag i treenighetstiden	Hauglum Dåp
25.06.17	3. søndag i treenighetstiden	Fellesgudstjeneste Spjørøy kirke Hummel
02.07.17	4. søndag i treenighetstiden	Glommefestival Bryggegudstjeneste
09.07.17	5. søndag i treenighetstiden	Fellesgudstjeneste Hvaler kirke Ekvik
16.07.17	Aposteldagen	Fellesgudstjeneste Kråkerøy kirke Hauglum
23.07.17	7. søndag i treenighetstiden	Fellesgudstjeneste Spjørøy kirke Hauglum
30.07.17	8. søndag i treenighetstiden	Fellesgudstjeneste Kråkerøy kirke Hummel
06.08.17	9. søndag i treenighetstiden	Fellesgudstjeneste Hvaler kirke Hummel
13.08.17	10. søndag i treenighetstiden	Fellesgudstjeneste Kråkerøy kirke Ekvik
20.08.17	11. søndag i treenighetstiden	Ekvik Nattverd
27.08.17	12. søndag i treenighetstiden	Hauglum dåps og nattverd
02.09.17	10:30	Konfirmasjon Hauglum og Peattie
02.09.17	12:30	Konfirmasjon Hauglum og Peattie
02.09.17	15:00	Konfirmasjon Hauglum og Peattie
03.09.17	11:00	13. søndag i treenighetstiden Konfirmasjon Hauglum og Peattie
03.09.17	13:00	13. søndag i treenighetstiden Konfirmasjon Hauglum og Peattie
10.09.17	Vingårdssøndagen	Ekvik
17.09.17	15. søndag i treenighetstiden	Ekvik
24.09.17	16. søndag i treenighetstiden	Høsttakkefest 4 årsbok Hauglum og Holm

KIRKENES BYMISJON

Vil du støtte Kirkenes Bymisjon og har behov for våre tjenester til:

- Rydding av hus, leilighet, garasje, lager eller byggeplasser
- Hagearbeid og beskjæring/trefelling
- Vedlikeholdsoppgaver/rengjøring/snømåking
- Bortkjøring av avfall
- Flyttejobb

Vær vennlig å ta kontakt med vår avdelingsleder i "I Jobb Fredrikstad":
Eyolf Blom | 45 97 44 39 | jeb@bymisjon.no

JACKON
ISOLASJON

- lette løsninger for et bedre klima!

Produsent av
plastisolasjonsprodukter til
byggebransjen og industrien.

Jackon AS, Postboks 1410, 1602 Fr.stad
tel: 69 36 33 00 www.jackon.no

FREDRIKSTAD ATTFØRINGSSENTER
en virksomhet i Stiftelsen Blå Kors Fredrikstad

Velkommen til en god handel hos

Vi har stort behov for møbler, hvitevarer o.a. til Tante Blå gjenbruk!
Henv: 69 30 18 10 / gjenbruk@blakors.no

I tillegg tilbyr vi:

- Rydding/bortkjøring av dødsbo/Vaske og maleoppdrag/ Hage- og skogsrydding
Henv: 69 30 18 10 / 90 83 71 80
- Bilpleie – alt fra utvendig vask til lakkreus. Dekkskit.
Henv: 69 30 18 10

Tante Blå gjenbruk

Tannlege Unni Døhlen Opsahl
Storgaten 4, inng. Nygaardsplassen, 1607 Fredrikstad
www.leveringavsmil.no
Tlf: 69 300 800
VELKOMMEN!

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?

Noen som ringer tenker på å ta sitt eget liv, andre er usikre, ensomme eller redde. Noen trenger bare å slå av en prat.

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid. kirkens-sos.no

SOS 22.40.00.40 SOS CHAT SOS MELDING KIRKENES SOS

BODAHL & JOHANSEN AS
BILGUMMIVERKSTED

Tlf: 4000 2309 valg 1

NEN

NEN PRODUKTER AS

Telefax 69 35 32 82

Telefon 400 01 260

Produksjon av juice og nektar.

VIVO BOKHANDEL
– en verdibasert bokhandel
tlf: 69 15 14 69
epost: torp@vivobokhandel.no
Velkommen til handel med mening!

VIVO bokhandel

Jotne
JOTNE EIENDOM
KONTORER - LAGER - UMLEIE

FOR NÆRMERE INFORMASJON: CATO NYGREN
Tlf 69 33 28 00 - 917 66 513

Kaker & bakervarer til alle anledninger!

Barnedåp Jubileum
Konfirmasjon Bryllup
Minnestund Fødselsdag

Butterfly
BAKERI OG KONDITORI
Avd. Kråkerøy tlf. 69 34 85 10 • www.butterfly-bakeri.no

Bestill Løkenbunaden NÅ – vi kan levere på kort tid!

Kjøp den originale LØKENBUNADEN

OBS
Løkenbunaden leveres også i hvit. Den klodde herrebunaden kan vi også levere omgående.

Liers Husflid
Nygaardsgt. 49-51, 1606 Fredrikstad
Tlf. 69 31 67 06 - 69 31 63 30

www.liershusflid.no - loekenbunad.no
post@liershusflid.no

BORGE RØR A/S
VVS - Industri
Kjølberggt. 9 1653 Sellebakk

Mange satser på Borge Rør A/S som sin samarbeidspartner.

Sats på kvalitet og fagarbeider til avtalt pris

- BYGG
- BOLIG
- ANLEGG
- SERVICE
- INDUSTRI

Vil du ha mer informasjon er du velkommen til å ringe
Tlf 69 35 40 40
Telefax 69 35 40 41 E-post: firmapost@borgeror.no

Anne's
BEGRAVELSESBYRÅ
Morten Stenbock Pedersen
Kirkegaten 28 - 1632 Gamle Fredrikstad
Tlf. 69 32 02 30

Bestill monument til gravstedet!

- Oppussing og fornying av gamle stener
- Inskripsjoner
- Stor utstilling
- Undersøk våre priser

Man.-fre. kl. 07.00-16.00. Tors. kl. 07.00-18.00. Lør. kl. 10.00-13.00

SKÅRA STENINDUSTRI A/S
ONSØY - TLF. 69 39 46 40

Besøk oss - Hjemmebesøk - Utsendelse av brosjyre

ØSTFOLDS STØRSTE UTSTILLING!

Ønsker du å annonsere i Kråkerøy Menighetsblad?

For mer info, ta kontakt med Linda Gjemsø
Tlf. 69 95 98 31
E-post: ligj@fredrikstad.kirken.no

Nytt kurs:

Babysang

Kråkerøy Menighet

Syng med barnet ditt!

Velkommen til babysang på Kråkerøy menighetssenter,
oppstart 6.september 2017, kl. 10.30-12:00

Kurset går over ni ganger, onsdager kl. 10:30-12:00.

Du kan være med på hele kurset, eller komme på de datoene som passer for deg.
Meld deg på via nettsiden og få sms-påminnelse i forkant av hver samling!

Datoer: 06.09, 13.09, 20.09, 27.09, 11.10, 25.10, 01.11, 08.11.

Kursholder: Unn Birgitte van der Hagen (Kantor)

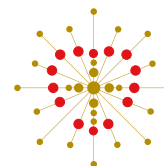
Koster det noe? Nei, babysang er helt gratis!

På kurset har vi sangstund først (ca. 40 min) og «skravlestund» med medbrakt matpakke og kaffeservering etterpå.

Vi har gode, tykke matter som babyene kan ligge på, vippestoler, barnestoler, mikrobølgeovn og stellerom.

For mer info og påmelding se: www.fredrikstad.kirken.no/kråkerøy

Lurer du på noe? Bare send en sms til kursholder (93892684)

STØRST AV ALT

DEN NORSKE KIRKE

Mat til hverdag og fest!

TLF: 69330933

Org.nr : NO 892 533 822 MVA

Besøksadresse:
K. G. MELDAHLSVEI 9
1670 KRÅKERØY

Hjemmeside og e-post :
www.delcatas.no
tw@delcatas.no

KH§

advokat Kenneth Hansen

Tlf 69 300 100

post@dinadvokatpartner.no
Glømmengata 55, Fredrikstad

- § Familie- og arverett
- § Barn og foreldre
- § Advokatmeking
- § Alminnelig praksis
- § Barnevern
- § Trygd

-Sjekk ut saken-